

Zagreb planira izgradnju sopstvenog skladišta blizu granice sa BiH.

Slovenački predlog za zbrinjavanje nuklearnog otpada iz Krškog je preskup i problematičan, zaključili su stručnjaci u Hrvatskoj, a jedina opcija ostaje stara ideja da se izgradi skladište na Trgovskoj gori, čemu se protivi BiH, piše Dojče vele.

Problem zbrinjavanja radioaktivnog otpada nije izvikan kao hrvatsko-slovenački granični spor u Piranskom zalivu ali takođe oslikava nesposobnost Zagreba i Ljubljane za dogovor. Do sada, nisko i srednje radioaktivni otpad iz Krškog skladištio se u privremenom odlagalištu u krugu nuklearke, koje je trebalo da bude u funkciji samo prvih pet godina njenog rada, ali od tada je prošlo više od tri decenije, a otpad je i dalje tamo. Budući da je kapacitet "privremenog" skladišta skoro popunjen, otpad se već duže vreme najpre šalje na spaljivanje u Švedsku, a odnedavno i u Francusku, odakle se vraća kao pepeo, podjednako radioaktivan, ali daleko manjeg volumena.

Krajem 2016. godine u tom se skladištu nalazilo više od dve hiljade kubika otpada, a kako je nuklearka zajednička, najkasnije 2023. godine Hrvatska mora da nešto preduzme i zbrine svoju polovinu otpada. Slovenačka strana pre nekoliko godina predložila je Hrvatskoj rešenje ovog problema izgradnjom zajedničkog odlagališta u Vrbini, u neposrednoj blizini nuklearke, međutim, nakon temeljnog razmatranja ponude, Hrvatska je pre nešto više od mesec dana i formalno odbila slovenački predlog.

Direktor hrvatskog Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu bezbednost Saša Medaković rekao je da je prvi razlog odbijanja činjenica da je izgradnja predviđena na neprimerenoj lokaciji, u neposrednoj blizini reke Save, da je drugi razlog visoka cena projekta, a treći slovenačko odbijanje da buduće odlagalište u Vrbini primi i drugi nisko i srednje radioaktivni otpad koji nastaje u Hrvatskoj, za razliku od istog takvog otpada koji nastaje u Sloveniji.

Bez obzira na formalno odbijanje slovenačkog predloga, Hrvatska je sa Ljubljanom nedavno dogovorila da zajednička grupa stručnjaka do maja još jednom razmotri postoji li mogućnost zajedničkog odlaganja otpada iz nuklearke Krško. Međutim, Medaković sumnja da će se dve strane u sledeća tri meseca dogovoriti o pitanju o kojem nema dogovora u poslednjih 15 godina.

- Zato je Hrvatska već neko vreme okrenuta projektu izgradnje sopstvenog skladišta nuklearnog otpada, što bi je stajalo barem dvostruko manje od iznosa koji bi prema slovenačkom predlogu trebalo platiti Ljubljani - rekao je Medaković i dodao da se radi na izgradnji odlagališta na Trgovskoj gori, u blizini Topuskog i Gline, ali i granice sa BiH. Sprovedenje tog plana neće biti nimalo jednostavno, jer je taj projekt već naišao na protivljenje lokalnog stanovništva, ali i susedne BiH, koja je pre nekoliko godina najavljivala

i tužbu protiv Hrvatske u slučaju da Zagreb krene u realizaciju projekta. Toni Vidan iz Zelene akcije smatra da će ta ideja naići na žestok otpor lokalne zajednice.

- Ta lokacija ima i dodatan politički problem, s obzirom na to da je izuzetno blizu BiH. Zato bi u ovom slučaju bilo neophodno sprovesti raspravu s BiH i dobiti saglasnost susedne države za takvo rešenje, a nisam siguran koliko će Hrvatska u tome biti uspešna - zaključio je Vidan.

Izvor: srbijadanas